

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
АСПЕКТИ»**

**1 ГРУДНЯ 2023 РОКУ
М. УЖГОРОД**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ужгородський національний університет
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної військової адміністрації
Закарпатський регіональний Центр СЕ і ГД НАН України
Львівський торговельно-економічний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Мукачівський державний університет
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

**ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ**

**Збірник матеріалів
VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
(1 грудня 2023 р., м. Ужгород)**

*До 60-річчя заснування економічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Ужгород - 2023

*Затверджено
Вченою радою економічного факультету
Ужгородського національного університету,
протокол № 6 від 30.11.2023 року*

Редакційна колегія:

Варцаба В. І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Чубарь О. Г. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Огородник В. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Заславська О. І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Кампо Г. М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мінкович В. Т. – ст. викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

- Т 65** Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 1 грудня 2023 р.). – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. – 315 с.

Збірник укладено за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 1 грудня 2023 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», з метою обміну інформацією, досвідом та результатами наукових досліджень з питань модифікації підходів щодо фінансово-кредитного забезпечення розвитку національної та регіональної економіки в реаліях війни та післявоєнного відновлення. Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави і регіонів та охоплюють проблемні питання соціально-економічного розвитку України в умовах децентралізації та євроінтеграції, впливу глобальних трансформаційних процесів на фінансову систему країни та функціонування суб'єктів фінансового ринку, модифікації бюджетної та податкової політики в умовах воєнного стану, актуальні аспекти формування зовнішньоекономічної та митної політики держави в реаліях часу, необхідність і перспективи розвитку оціночної діяльності та особливості фінансового менеджменту в період війни та відновлення національної економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Дьордяй Аліна Повернення довоєнних правил оподаткування: фіскалізація доходів суб'єктів господарювання за допомогою РРО	155
Златьсва Валерія Аналіз видаткової частини бюджету курортно-рекреаційних територій	158
Ківшик Олександр Бюджетне фінансування стратегічно важливих підприємств в умовах війни	160
Клочок Олександр Особливості та проблеми оподаткування сфери віртуальних активів в Україні	162
Кулик Вікторія, Соколенко Тетяна Облікова політика бюджетної установи щодо основних засобів	164
Лазар Петро, Траньович Юлія Вплив воєнного стану на бюджети територіальних громад Закарпатської області	166
Моленда Андрій Трансфертне ціноутворення в Україні в період воєнного стану	167
Сембер Степан Вплив бюджетного потенціалу на резильєнтність територіальних громад	169
Семиволос Денис Тенденції бюджетної політики України на сучасному етапі	171
Синиця Марина Методи планування доходів місцевих бюджетів	172
Слободянюк Наталя Вплив податкової політики підприємства на фінансові результати	174
Сочка Катерина Чинники впливу на формування доходів місцевих бюджетів України в умовах військових дій	176

**СЕКЦІЯ 4
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ПЕРІОД ВІЙНИ
ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ**

Poyda-Nosyk Nina, Vacho Robert Financial position of the automotive industry companies in the Transcarpathian region	178
Баранова Олександра Цінова політика підприємства як фактори формування його доходів від реалізації продукції	180
Бірдус Станіслав, Клим Іван Ефективність відтворення та використання основних засобів на підприємстві	181
Булах Ірина Управління підприємством в умовах післявоєнної відбудови національної економіки	183
Глушко Аліна, Пиріг Яна Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства в системі заходів стабілізації фінансового стану підприємства	184
Грозян Олександра Фактори формування вартості підприємства	186
Далекорей Антон Фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємства	188
Данча Ольга Діагностика фінансово-економічного стану підприємства та шляхи його покращення	190
Дворецька Анастасія Управління фінансовими ресурсами санаторно-курортного закладу в умовах війни	191

2. Шевелюк, М.М. (2021). Цифровізація у сфері туризму: інноваційні тренди і пріоритетні напрями розвитку. Питання культурології, (38), 226-235. URL: <http://issues-culture-knukim.pp.ua/article/view/245956/243496>
3. Гоблик В.В. Перспективи розвитку туризму в малих історичних містах. Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА». Випуск 24(1), 2018.

Єлизавета Мірошниченко, студентка 2 курсу

Віталіна Груба, студентка 2 курсу

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава

Науковий керівник: Глушко А. Д., к.е.н., доцент

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ

Стабільне функціонування бізнесу є базисом розвитку економіки будь-якої країни. Сьогодні суб'єкти господарювання в Україні провадять діяльність у безпрецедентно кризових умовах, спричинених воєнним станом. Повне чи часткове знищення виробничих потужностей у зоні активних бойових дій, вимушена релокація, порушення логістичних ланцюгів, втрата кадрового потенціалу, економічна нестабільність в країні – це ті основні загрози, з якими зіткнувся український бізнес [1]. В таких умовах забезпечення успішної адаптації до реалій сьогодення було неможливим без державної підтримки та допомоги з боку міжнародних партнерів.

В цілому, саме завдяки своєчасним та ефективним регуляторним заходам підтримки бізнесу в Україні, суб'єкти господарювання змогли відновити діяльність в умовах війни [2]. Офіційний центр розвитку інновацій разом з Офісом з розвитку підприємства та проектом Дія.Бізнес провели масштабне дослідження, в якому відслідковується позитивний розвиток бізнес індустрії. Уже через 6 місяців після початку повномасштабної війни реєстрація нового бізнесу демонструвала позитивну динаміку: кількість відкритих суб'єктів господарювання у 2 рази перевищила кількість тих, що припинили діяльність.

Комплексне оцінювання стану та проблем розвитку бізнесу було проведено компанією Gradus Research 27 вересня – 5 жовтня 2023 року на основі вибіркового спостереження з використанням методу анкетування.

Результати опитування щодо ключових викликів бізнесу під час війни в Україні засвідчили наступне. Головною проблемою, з якою зіткнулися суб'єкти господарювання, визначено складність збереження оплати праці співробітникам – її відмітили 44% респондентів. На другому місці учасники анкетування виділили збереження ринків збуту та клієнтів та функціонування в умовах відключень електроенергії (41%). Також викликами стали збереження кадрового потенціалу (39%); пошук нових ринків збуту/клієнтів (32%); забезпечення безпеки працівників (28%) [3]. Слід відмітити, що одним із головних ризиків для забезпечення функціонування бізнесу є також мобілізація працівників, яка поряд з посиленням зовнішніх міграційних процесів через повномасштабне вторгненням РФ в Україну актуалізує проблему дефіциту кадрів як одного з ключових ризиків у майбутньому.

Щодо рівня використання виробничих потужностей, то лише чверть респондентів завантажені на 100%, більше 50% - використовують лише половину своєї потужності. Це звичайно призводить до зниження рівня доходності бізнесу.

Таким чином, в реаліях сьогодення бізнес в Україні продовжує функціонувати в умовах значних ризиків і загроз. Тому необхідним є продовження впровадження заходів державної підтримки суб'єктів підприємництва, зокрема через розширення кредитних та грантових програм.

Список використаних джерел:

1. Глушко А.Д. Деретуляція бізнес-середовища в Україні в умовах воєнного стану. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 29 вересня 2022 р. Полтава: НУПП, 2022. С. 24–27 (215 с.)
2. Onyshchenko S., Hlushko A. Regulatory levers and tools to support business in Ukraine under martial law. Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання: праці XXII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (2 груд. 2022 р., м. Вінниця). Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2022. Т. 1. С. 237–239.
3. Gradus Research. Як міграційні процеси впливають на бізнес? 2023. URL: <https://gradus.app/uk/open-reports/how-do-migration-processes-affect-business/>

Аліна Оніщук, студентка 5 курсу

Іван Плєскач, студент 5 курсу

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

Науковий керівник: Молнар О. С., к.е.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ МАРКЕТИНГОВОЇ ЛОГІСТИКИ

Побудова логістичної системи діяльності господарюючого суб'єкта тісно переплітається з окремими сферами, видами економічної діяльності. Найбільше взаємозумовлення сфера логістики має з маркетингом, оскільки окреслення асортименту товару, продукції, послуги є завданням маркетингової служби або ж маркетингового підрозділу підприємства, що тісно співпрацює з логістичними підрозділами у процесі реалізації зазначеної продукції, чи надаваної послуги.

В такому тандемі доцільним є зауважити, що маркетингово-логістична діяльність має взаємозумовленість щодо сутнісного розуміння зазначених процесів. Так, у науковій літературі існує багатогранність тлумачень маркетингу, як процесу «планування, управління розробкою, просуванням товарів до покупців і збутом, щоб досягнута таким чином різноманітність благ призводила до задоволення потреб, як окремих осіб, так і організацій» [1, с.23]. Водночас процес маркетингу окреслюється прогнозуванням споживчих потреб, їх задоволенням з наданням маркетингово-логістичних пропозицій щодо формування асортименту продукції, можливостей розширення надаваних послуг. Незалежно від обраних підходів до формування маркетингово-логістичної системи діяльності організації, основна її мета зводиться до спрямування всього комплексу заходів для задоволення потреб клієнтів. Поряд з відміченим, доцільно зазначити, що пріоритетом у здійсненні маркетингово-логістичних операцій завдання постає стосовно збільшення попиту споживачів, збалансування потреб і можливостей надання пропозицій, а також реалізації товару з його відповідною своєчасною доставкою, перевезенням вантажів і пасажирів.

Трактування поняття маркетингу зумовлюється впливом зовнішнього середовища, зокрема умов ринкового господарювання, організаційно-управлінської діяльності у напрямі забезпечення ефективності реалізації маркетингово-логістичної концепції розвитку і функціонування підприємства, його цільовим стратегічним спрямуванням.

Успішне здійснення зазначеної діяльності, досягнення високих результатів зумовлюється необхідністю постійного моніторингу ринку, вивчення конкурентної ситуації в межах ринкового середовища, грамотним вибором цільових ринків збуту. Сутнісне розуміння маркетингу окреслюється як «система організації виробництва і збуту продукції, орієнтована на задоволення потреб споживачів і отримання прибутку на основі прогнозування ринку,